

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești din 24 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2016, în privința inculpatului

*Arhire Ion Gheorghe, născut la 01 februarie 1977 în s. Horodca, r-nul Ialoveni, locuitor al s. Ciuciuleni, r-nul Hîncești, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,*

*instanța de fond: 11.12.2014 – 24.06.2015,*

*instanța de apel: 01.09.2015 – 26.02.2016,*

*instanța de recurs: 25.04.2016 – 22.06.2016.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

**C O N S T A T Ă :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 24 iunie 2015, Arhire Ion a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 04 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 3 ani.

**2.** Instanța de fond a constatat, că la 21 octombrie 2014, orele 22.00, inculpatul Arhire Ion, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în s. Ciuciuleni, r-nul Hîncești, în stradă, în fața barului ÎI „Bezer Maria”, din intenții huliganice, cu o obrăznicie deosebită, încalcând grosolan ordinea publică, în prezența mai multor persoane, manifestând o lipsă de respect față de regulile de conviețuire socială, exprimându-se cu cuvinte necenzurate în privința lui Eremia I., intenționat, cu o armă de vânatoare cu țevă lisă de model necunoscut, a aplicat o împușcătură în aer, după care o altă împușcătură în direcția lui Eremia I., ulterior manifestând un

comportament violent, doborându-l la pământ și amenințându-l pe acesta cu aplicarea violenței fizice.

Tot el, **este învinuit** că la 21.10.2014, aproximativ orele 22.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în s. Ciuciuleni, r-nul Hîncești, în stradă, în fața barului ÎI „Bezer Maria”, deținând asupra sa o armă de vânătoare cu țeavă lisă de model necunoscut, în prezența mai multor persoane, în urma unui conflict apărut între el și Eremia I., l-a amenințat pe acesta cu moartea, în timp ce a efectuat un foc din armă în sus, după care a mai efectuat un foc din armă în direcția picioarelor lui Eremia I., existând pericolul acestei amenințări, acțiunile lui fiind încadrate pe art. 155 Cod penal – amenințarea cu omor, existând pericolul realizării acestei amenințări.

Instanța a reținut, că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că Eremia I. l-a lovit cu un băț peste cap, respectiv el l-a apucat pe Eremia I., însă s-au împiedicat și au căzut jos ambii. Nu i-a aplicat acestuia lovituri. Conflictul s-a desfășurat doar între el și Eremia I. Armă nu a folosit.

Necâtând că inculpatul nu a recunoscut vina, aceasta este dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Eremia I. a declarat că inculpatul a scos o armă din salonul automobilului său și a efectuat o împușcătură în sus. Numindu-l cu cuvinte necenzurate, a îndreptat arma înspre el spunându-i „stai că trag”. La un moment dat a mai tras un glonț, el s-a speriat și, în timp ce acesta încărca arma, a fugit împreună cu Zagorneanu P. în curtea lui Bezer M., unde a stat timp de 15 minute. În acest timp inculpatul se afla la masă unde servea vin. A luat un băț pentru a se apăra, întrucât îi era frică. A ieșit din curtea lui Bezer M., iar inculpatul s-a ridicat de la masă și l-a apucat de umăr, s-au luat la harță, lovindu-se și în rezultat au căzut pe jos. Ulterior inculpatul și-a cerut scuze. L-a iertat, iar careva pretenții de ordin moral sau material nu are față de acesta.

Martorul Zagorneanu P., a relatat că între inculpat și Eremia I. s-a iscat un conflict. Inculpatul a strigat la Eremia I. „stai”, ulterior acesta plecând spre mașina sa de model Renault, a luat un obiect, însă nu a observat ce obiect luase, deoarece era cu spatele. A auzit un zgomot puternic, s-a speriat și a intrat în curte pentru a evita conflictele.

Martorul Tăbăcaru V., a declarat că între inculpat și Eremia I. s-a iscat un conflict care a durat 1-2 ore și în cadrul căruia s-au auzit două împușcături. Eremia I. alerga împrejurul automobilului, iar la ce-a de a doua împușcătură a fugit în curtea lui Bezer M. I s-a părut că inculpatul avea armă.

Potrivit procesului-verbal din 23.10.2014, cu anexele foto, a fost examinat un cartuș calibru 12 mm, nefolosit, și 2 cartușe calibru 12 mm, folosite.

În baza probelor administrate, evaluate din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, instanța a conchis că vinovăția inculpatului a fost dovedită integral și a încadrat acțiunile lui în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, ca huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni săvârșite cu aplicarea armei pentru vătămarea integrității corporale.

Instanța a reținut, că potrivit pct. 10, 14 al Hotărârii plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19 iunie 2006, cu privire la practica judiciară în cauzele penale

despre huliganism, *huliganismul însoțit de amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății nu necesită calificare prin concurs cu art. 155 Cod penal*, respectiv urmează a exclude acest capăt de învinuire a inculpatului, or fapta de amenințare cu omor se dizolvă în amalgamul infracțiunii de huliganism, aceasta fiind absorbită de infracțiunea de huliganism, amenințarea cu arma, fiind o manifestare a aplicării sau a încercării de aplicare a armei pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

Prezența la fața locului a unor cartușe, declarațiile părții vătămate care confirmă prezența armei, a martorului Zagorceanu P., care a indicat că „a luat un obiect din mașină” și a martorului Tăbăcaru V. că „a auzit două împușcături”, sunt suficiente pentru a proba prezența armei asupra inculpatului.

Nu poate fi acceptată poziția apărării de recalificare a faptei prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, în huliganism nu prea grav, prevăzut de Codul Contravențional, or fapta comisă de inculpat depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Acțiunile intenționate ale inculpatului au fost în măsură să atingă acel nivel de severitate cerut prin lege, pentru ca acestea să fie încadrate ca fapte din sfera ilicitului penal.

Comportamentul intenționat al acestuia, exprimat prin adresare de expresii injurioase, însoțit de aplicarea violenței asupra persoanei și manifestat într-un loc public (în stradă, în fața barului ÎI „Bezer Maria”, în prezența mai multor persoane), cu invocarea unui motiv formal pentru a iniția cearta și manifestarea violenței fizice pentru a-și demonstra bravura, cu utilizarea în acest scop a armei pentru a provoca leziuni corporale și de a-și domina în acest mod adversarul, constituie circumstanțe în virtutea cărora se apreciază acțiunile inculpatului ca acțiuni intenționate ce încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor cu încercarea de a aplica obiecte pentru vătămarea integrității corporale – modalitate care identifică componenta de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75-77 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care face parte din categoria infracțiunilor contra ordinii publice, că anterior nu a fost judecat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se caracterizează pozitiv, că circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, că s-a împăcat cu partea vătămată, care nu are pretenții față de el, concluzionând că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă fără izolare de societate.

**3.** Procurorul în Procuratura r-ului Hîncești, Ovidiu Scutelnic, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 155, 287 alin. (3), 84 Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a indicat că sentința este parțial ilegală, privitor la aplicarea unei pedepse prea blânde pentru actul de huliganism, și la absorbirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, de către infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Totodată, instanța nejustificat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, în privința inculpatului, or, acesta nu a conștientizat caracterul grav al acțiunilor sale, nu a conștientizat pericolul creat prin infracțiune și nici nu a contribuit la repararea daunelor cauzate prin infracțiune.

Instanța nu era în drept să aplice o pedeapsă cu suspendarea condiționată atâta timp, cât prin caracterul grav al acțiunilor sale și comportamentul inculpatului atât în timpul săvârșirii infracțiunii, cât și după săvârșirea acesteia se poate concluziona, că acesta nu a conștientizat gravitatea faptelor sale, și datorită unor asemenea circumstanțe crește potențialul risc de recidivă din partea inculpatului.

Conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea imputată inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave. Deci, la individualizarea pedepsei, de către instanța de judecată, neîntemeiat au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal. Aceasta a avut loc și în pofida faptului, că inculpatul nu a recunoscut fapta, a ascuns arma, pe care o poate utiliza în viitor.

Instanța nu era în drept să dispună absorbirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, de infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindcă potrivit normelor concursului de infracțiuni, amenințarea cu omor nu poate fi absorbită de infracțiunea de huliganism, odată ce aceasta este una ce atentează la buna manieră de conviețuire în societate, care se răsfârâge asupra ordinii publice ce implică bunele maniere în societate, iar orice atentat la asemenea valori sociale care sunt observate de către alte persoane, urmează a fi calificate ca huliganism, odată ce făptuitorul acționează într-o manieră desăvârșită, categorică și fără lipsă de respect față de persoanele ce îl înconjoară, căruia le atrage atenția fiind afectată conștiința și moralul acestora. La rândul său infracțiunea de amenințare cu omor, prevăzută de art. 155 Cod penal, presupune fapta întreprinsă de făptuitor prin care acesta, dispunând în virtutea circumstanțelor cauzei de posibilitatea de a face influență fizică, cât și psihică, asupra altei persoane, are toată posibilitatea reală și directă să îi provoace anumite leziuni corporale și chiar să-i curme viața.

Astfel, acțiunea de amenințare cu omor, nicidecum nu poate fi privită ca o parte integrantă a infracțiunii de huliganism, iar în cazul dat acțiunile inculpatului urmau a fi încadrate juridic pe etape conform circumstanțelor concrete ale cazului, atâta timp cât infracțiunea de huliganism s-a consumat odată cu aplicarea violenței fizice realizată prin aplicarea de lovituri cu pumnii asupra victimei și efectuarea primei împușcături în aer din arma pe care acesta o avea asupra sa, prin ce a deranjat liniștea și securitatea publică, iar ulterior, în timp ce inculpatul a strigat că îl va omorî pe Eremia I. a efectuat o împușcătură directă spre picioarele părții vătămate, fiind în asemenea mod exteriorizată intenția acestuia, acțiunile sale s-au consumat sub forma unei infracțiuni de amenințare cu omor, existând pericolul real, direct și iminent de realizare a unei asemenea amenințări.

În asemenea circumstanțe, instanța urma să aplice regulile concursului de infracțiuni și să stabilească o pedeapsă pentru fiecare infracțiune în parte.

**3.1.** A declarat apel și avocatul Iuliana Pascal, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate în baza art. 354 Cod contravențional, ca huliganism nu prea grav, cu încetarea procesului contravențional.

Apelanta a invocat că nu există probe care ar confirma, că inculpatul a folosit o armă în seara respectivă, iar o sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Martorii au declarat în instanța de judecată, că au auzit careva „bubuituri”, însă aceasta nu confirmă prezența armei la acel moment.

Fapta comisă de inculpat este o contravenție, care nu depășește gradul de pericol social caracteristic pentru o infracțiune.

Atât martorii, cât și partea vătămată au specificat, că conflictul iscat îi avea ca participanți doar pe inculpat și Eremia I., acțiunile lor nefiind orientate spre public, purtând un caracter contravențional. Făptuitorul poartă răspundere dacă își dădea seama și conștientiza că încalcă grosolan ordinea publică. La întrebările avocatului, inculpatul a declarat că își dădea seama că încalcă ordinea publică și discuta pe tonuri joase cu Eremia I.

Potrivit recomandării Curții Supreme de Justiție, în privința aplicării art. 287 Cod penal, instanțele judecătorești nu trebuie să admită interpretarea extensivă a noțiunii de huliganism pasibil de pedeapsă, pentru ca să fie excluse cazurile de tragere la răspundere penală a persoanelor vinovate de huliganism nu prea grav sau de fapte neînsemnate, care atrag răspunderea administrativă.

**4.** Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2016, apelurile au fost respinse, ca nefondate.

Instanța de apel a reținut, că concluziile instanței de fond cu privire la vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, au fost întemeiate pe probele verificate și în ședința instanței de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Eremia I., a martorilor Zagorneanu P., Tăbăcaru V.; procesul –verbal de cercetare la fața locului din 23.10.2014, ce reflectă acțiunea procesuală de cercetare a unei suprafețe de teren din s. Ciuciuleni, r-nul Hîncești în fața magazinului ÎI „Bezer Maria”, cu anexa foto tabelului; procesul – verbal de examinare a obiectului din 23.10.2014, examinării fiind supus un cartuș cu calibru de 12 mm de culoare roșie nefolosite și 2 cartușe cu calibrul 12 mm de culoare roșie folosite, cu anexa foto.

Astfel, din probele prezentate, rezultă că inculpatul intenționat a încălcat grosolan ordinea publică, a folosit arma în acest scop și în scopul aplicării violenței asupra lui Eremia I., acțiunile lui fiind corect încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la caz fiind realizate atât latura obiectivă cât și subiectivă a infracțiunii de huliganism calificat.

Temei pentru reîncadrarea acțiunilor în baza art. 354 Cod contravențional, nu sunt.

Argumentul inculpatului, precum că nu a avut armă și că acțiunile sale au fost îndreptate doar asupra părții vătămate, nu poate fi reținut, aceasta fiind versiunea lui pentru a evita răspunderea penală.

Martorii au fost audiați sub jurământ, iar declarațiile lor confirmă starea de fapt care a avut loc, neexistând motive de a nu crede probelor acuzării, potrivit cărora a fost încălcată grosolan ordinea publică și a fost utilizată arma în scop de vătămare corporală intenționată și care confirmă, că inculpatul a comis actul de huliganism calificat expus.

Nu există temei pentru încadrarea suplimentară a acțiunilor lui Arhire I. și pe art. 155 Cod penal – amenințare cu omor ori vătămare gravă a integrității corporale ori a sănătății. Or, latura subiectivă a acestei categorii de infracțiuni se realizează prin intenție directă, însă din probele expuse, nu rezultă că ar fi existat vreun motiv care a determinat inculpatul să treacă la înlăptuirea amenințării.

Mai mult, acțiunile întreprinse de inculpat cu arma, sunt cuprinse în componența infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal și prezintă elementul constitutiv al infracțiunii de huliganism agravat.

5. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat, că instanța de apel, fără a constata situația de fapt și de drept, a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În cazul în care instanța de apel, nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia excluderii din acțiunile inculpatului a faptei prevăzute de art. 155 Cod penal, urma să dezvăluie concluzia expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei, fapt care, pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general al probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Instanțele de fond și de apel au acționat în derogare de la prevederile art. 395 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit căruia: dacă inculpatul este învinuit în baza mai multor articole ale legii penale, în dispozitivul sentinței, trebuie menționat în baza căror anume articole a fost achitat și în baza căror a fost condamnat.

Astfel, în dispozitiv, instanțele nu au dispus soluția cu privire la fapta prevăzută de art. 155 Cod penal, iar „absorbția faptei prevăzute de art. 155 Cod penal de infracțiunea de huliganism”, norma procesual penală nu o conține.

Instanțele de fond și apel, au constatat că pe caz, fapta prevăzută de art. 155 Cod penal, este absorbită de fapta prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, fără a ține cont de circumstanțele infracțiunilor săvârșite, precum și metodele prin care au fost comise.

Astfel, la calificarea faptelor imputate inculpatului, urmează a ține cont de faptul, că organul de urmărire penală a delimitat acțiunile săvârșite de inculpat, la caz, fiind în prezența concursului ideal de infracțiuni, atunci când persoana săvârșește o acțiune care conține elementele mai multor infracțiuni, conform art. 33 alin. (3) Cod penal.

Instanțele de judecată nu erau în drept să dispună absorbirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal de infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindcă potrivit normelor concursului de infracțiuni, amenințarea cu omor nu poate fi absorbită de infracțiunea de huliganism, odată ce aceasta este una care atentează direct la buna manieră de conviețuire în societate, care se răsfrânge asupra ordinii publice ce implică bunele maniere în societate, iar orice atentat la asemenea valori sociale care sunt observate de către alte persoane urmează a fi calificate ca huliganism, odată ce făptuitorul acționează într-o manieră desăvârșită, categorică și fără lipsă de respect față de persoanele ce îl înconjoară, cărora le atrage atenția fiind afectată conștiința și moralul acestora.

Infracțiunea de amenințare cu omor, prevăzută de art. 155 Cod penal, prevede fapta întreprinsă de făptuitor prin care acesta dispunând în virtutea circumstanțelor cauzei de posibilitatea de a face influență fizică și psihică asupra altei persoane are toată posibilitatea reală și directă să îi provoace anumite leziuni corporale fie chiar să-i curme viața.

Astfel, acțiunea de amenințare cu omor, nicidecum nu poate fi privită ca o parte integrantă a infracțiunii de huliganism, iar în cazul dat acțiunile inculpatului

urmau a fi încadrate juridic pe etape conform circumstanțelor concrete ale cazului atâta timp, cât infracțiunea de huliganism s-a consumat odată cu aplicarea violenței fizice realizată prin aplicarea de lovituri cu pumnii asupra victimei și efectuarea primei împușcături în aer din arma pe care acesta o avea asupra sa, prin ce a deranjat liniștea și securitatea publică, iar ulterior, în timp ce inculpatul a strigat că îl va omorî pe Eremia I. și a efectuat o împușcătură directă spre picioarele părții vătămate, fiind în asemenea mod exteriorizată intenția acestuia, acțiunile sale s-au consumat sub forma unei infracțiuni de amenințare cu omor, existând pericolul real, direct și eminent de realizare a unei asemenea amenințări.

În circumstanțele descrise, urma să se aplice regulile concursului de infracțiuni și să stabilească inculpatului o pedeapsă pentru fiecare infracțiune în parte, însă instanțele de judecată, în mod eronat au individualizat pedeapsa numită inculpatului.

Inculpatul nu a recunoscut faptul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3) și 155 Cod penal, prin urmare, nu a conștientizat caracterul grav al acțiunilor sale, nu a conștientizat pericolul creat prin infracțiune și nu a contribuit la repararea daunelor cauzate prin infracțiune.

Deci, instanțele nu erau în drept să aplice în privința acestuia o pedeapsă cu suspendarea condiționată atâta timp, cât prin caracterul grav al acțiunilor sale și comportamentul inculpatului atât în timpul săvârșirii infracțiunii, cât și după săvârșirea acesteia, acesta nu a conștientizat gravitatea faptelor sale și datorită unor asemenea circumstanțe crește potențialul risc de recidivă din partea inculpatului.

La individualizarea pedepsei, de către instanță, neîntemeiat au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal. Toate acestea, în pofida faptului, că inculpatul nu a recunoscut fapta și practic nu a întreprins careva măsuri și acțiuni în vederea reparării consecințelor periculoase ale faptei sale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse greșit individualizate, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

**6.** Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului, încadrarea juridică a acțiunilor lui infracționale și pedeapsa aplicată acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile

părții vătămate Eremia I., a martorilor Zagorceanu P. și Tăbăcaru V.; procesul – verbal de cercetare la fața locului din 23.10.2014, cu anexa foto tabelului; procesul – verbal de examinare a obiectului din 23.10.2014, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzatorului.

Or, soluția adoptată de instanțe coroborează totalmente cu jurisprudența națională, potrivit căreia huliganismul însoțit de amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății nu necesită calificare prin concurs cu art. 155 Cod penal. Aplicarea sau intenția de a aplica arma de foc, diferite cuțite, boxe sau diferite arme albe, precum și alte obiecte, inclusiv cele special adaptate pentru vătămarea integrității corporale la săvârșirea actelor de huliganism, constituie temei pentru calificarea infracțiunii în baza alin.(3) art.287 Cod penal, nu numai în acele cazuri în care vinovatul cu ajutorul lor cauzează sau intenționează să cauzeze vătămări corporale, dar și atunci când utilizarea obiectelor menționate în procesul actelor huliganice creează un pericol real pentru viața și sănătatea cetățenilor (*pct. 10 alin.14), 11 din Hotărârea plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19 iunie 2006, cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism*).

La stabilirea pedepsei, instanțele de fond și de apel just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pe lângă aceasta, conform art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nici o consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Deci, argumentul recurentului că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanțele urmau să ia în considerare faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina, este neîntemeiat (*pct. 5 din decizie*).

Or, această circumstanță constituie un drept legal al inculpaților și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2., 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință

soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și menționate la pct. 5. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei, inclusiv în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Pe lângă aceasta, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2.- 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Este de reținut și faptul că, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele recurentului că: „*în dispozitiv, instanțele nu au dispus soluția cu privire la fapta prevăzută de art. 155 Cod penal, iar „absorbția faptei prevăzute de art. 155 Cod penal de infracțiunea de huliganism”, norma procesual penală nu o conține*”, nu au fost invocate de recurent și în apel (*pct. 3- 5 din decizie*).

Prin urmare, recursul ordinar în acest sens nu are niciun suport legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

## **DECIDE :**

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești din 24 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2016, în privința inculpatului Arhire Ion Gheorghe, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 iulie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco